Stockholms universitet

Datum: 09-12-2024

Studiehandledning

Sociala relationer i yrkesutbildning (7,5 hp)

Kurskod: YP27LÄ & YP027U

Vårterminen 2025

Kursansvariga:

Frans Hagerman (Grupp A) &

Janne Kontio (Grupp B)

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet	Besöksadress:	Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Institutionen för pedagogik och didaktik	Frescativägen 54	
106 91 Stockholm	www.edu.su.se	

Inledning

Som lärare möter du elever med t ex olika etnicitet och socioekonomiska bakgrunder. I denna mångfald ska du som lärare verka för att alla ska få en likvärdig möjlighet till utbildning och bli likvärdigt bemötta och att var och en blir sedd. Som lärare ska du också kunna hantera en skolklass, kunna skapa en god arbetsstämning, motverka mobbning och kränkningar och kunna ge eleverna en god undervisning. Den här kursen syftar till att du ska utveckla dina kunskaper om skolan som en social mötesplats. Inom detta syfte ryms att du ska utveckla din förståelse av och dina teoretiska kunskaper om hur undervisning konstrueras i sociala relationer och vilket ansvar läraren har i och för dessa. Du ska också tillägna dig kunskaper om styrdokument och gällande regelverk samt en beredskap för att kunna hantera kränkande behandling i skolans miljöer. Inom ramen för kursen kommer vi också att problematisera hur makt och normalitet kan komma till uttryck i skolan.

Kursen uppmärksammar olika mänskliga relationer som aktualiseras i arbetet i gymnasieskolan/vuxenutbildningen. Kursen behandlar vidare frågor om mångfald, jämställdhet, föreställningar om normalitet och avvikelse, diskriminering, mobbning och trakasserier. Frågor om ungas inflytande och delaktighet diskuteras liksom hur unga och vuxna på olika sätt påverkas av kategoriseringar utifrån kön, etnicitet, klass och sexualitet.

Kontaktuppgifter

Kursansvariga lärare är Frans Hagerman och Janne Kontio. De nås enklast via e-post:
frans.hagerman@edu.su.se (Grupp A)
janne.kontio@edu.su.se (Grupp B)

Utbildningsadministratör är Emma Kollberg. Hon nås på funktionsmailen:
yrkeslarare@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

I kursen används lärplattformen Athena. Du loggar in på plattformen med ditt universitetskonto, så se till att ha ett giltigt användarnamn och lösenord innan du påbörjar kursen. Löpande information om kursen hittar du i Athena under ”Anslag” (klicka på ”Översikt” i menyraden) eller i "Händelser". Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du it-supporten för studenter, se:
http://www.su.se/utbildning/studentservice/it-för-studenter/it-support

Zoom

Under kursen kan vissa seminarier komma att använda e-mötestjänsten Zoom. Här kan du se vad du behöver göra för att kunna använda Zoom:
https://www.su.se/polopoly_fs/1.507992.1593615603!/menu/standard/file/Zoom%20student.pdf

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- Redogöra för skolans styrdokument avseende värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar samt diskriminering och kränkande behandling

- Beskriva och diskutera användningen av olika redskap för konflikthantering och konfliktförebyggande arbete

- Analysera hur föreställningar om normalitet och avvikelse konstrueras i relation till genus, etnicitet och klass samt hur dessa föreställningar kan påverka lärare och elever
- Diskutera faktorer i lärarens ledarskap och förhållningssätt som är gynnsamma för att skapa ett hållbart socialt klimat för lärande

- Diskutera grupprocesser och mobbning utifrån forskning och teoretiska perspektiv

- Kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer

Examination och betygsättning

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Alla inlämningar via lärplattformen Athena får inte innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten)

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en central informationssida som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Kursen består av tre obligatoriska seminarier, två examinationsuppgifter och två arbetsuppgifter. För att få betyg på kursen krävs att alla moment är genomförda. Utökade anvisningar och information om examinationsuppgifter läggs ut i Athena. Examination 1 bedöms med betygen G-U och examination 2 bedöms med betygen A-F. Om betyget F ges eller om uppgiften inte lämnas in i tid erbjuds tillfälle till omtenta.

Seminarier är obligatoriska. **Frånvaro vid max ett seminarium kan kompenseras skriftligt till kursansvarig lärare.** Kompletteringsuppgifter läggs ut på Athena efter seminariet ägt rum. Kompletteringar mailas till kursansvarig lärare senast 1 vecka efter aktuellt seminarietillfälle.

För att räknas som närvarande vid Zoomundervisning krävs att du deltar med både ljud och bild. Kontrollera i god tid innan att din mikrofon, kamera och uppkoppling fungerar.

Kursöversikt

Kursupplägg, undervisning och examinationer och viktiga datum framgår i nedanstående tabell.

DATUM	TID	SAL		ARBETSUPPG	KURSLITT
28 jan 2025 Dubbelkolla alltid datum och tid i Timeedit!	9-16	Distans-undervisning via Zoom (länk publicer-as på Athena).	**Seminarium 1** Genomgång konflikter, grupprocesser, mobbning, diskriminering, skolans värdegrund, skolans skyldigheter etc.	Förberedelse 1	Dahlkwist (2019, kap 4, 5), Skolverket (2011, 2012), Thornberg (2020, kap 2, 4, 5, 9 och 10), Diskriminer-ingsombuds-mannen (2019).
			Gruppvis förberedelse inför examination A		
3 mars Senast kl. 14.00			Powerpoint inför Examination A läggs in på Athena		
4 mars 2025 Dubbelkolla alltid datum och tid i Timeedit!	9-16	Distans-undervisning via Zoom (länk publicer-as på Athena).	**Seminarium 2** Muntlig och skriftlig tentamen. Sexualundervis ning: identitet, sexualitet och relationer.	Förberedelse 2 Examination A	Frelin (2012), Jacobsen m fl (2004), Hakvoort och Friberg (2015), Kärnebro (2013, kap 6, 7, 8), Bredlöv (2021), Ceder, m.fl. (2021)

			Socialt klimat för lärande, genus, klass, etnicitet. Förberedelse rollspel.		
5 mars – 19 mars			**Athenadiskussion** – se uppgiftsbeskrivning	Arbetsuppgift 1	
5 mars – 19 mars			Gruppvis förberedelse av rollspel – konflikthantering	Arbetsuppgift 2	
20 mars 2025 Dubbelkolla alltid datum och tid i Timeedit!	9-16	Undervisning på campus! Se lokal i Time-edit.	**Seminarium 3** Redovisning av konflikthanteringsmetoder Genus, klass, etnicitet Normalitet och avvikelse. Övning i fallanalys.	Förberedelse 3	Fejes, m.fl. (2020, kap 14), Kontio, m.fl. (2015), Gruber (2007, kap 1, 3-8), Hakvoort och Friberg (2015), Santoro (2009).
5 mars – 23 mars				Arbete med examination B	
23 mars 2025 Dubbelkolla alltid datum och tid i Timeedit!			Inlämning av examination B ”Fallanalys”		
11 maj 2025			Omexaminationstillfälle		

I rutan under Kurslitteratur nämns den litteratur som behandlas under seminariet via föreläsningar, diskussioner m.m. Ni får gärna läsa litteraturen före seminariet, men det är inget krav, om det inte anges.

Kursupplägg

Förberedelse 1 inför första seminariet

Som förberedelse för det första seminariet ska du lyssna på en Pod som handlar om en elev på fordonsprogrammet. Programmet tar ca en timme. Länk:
http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/382398?programid=909
Du ska också lyssna på https://urskola.se/Produkter/198911-UR-Samtiden-Skolforum-2016-Natmobbning-vad-behover-skolan-gora
Vad har du tagit del av när det gäller din VFU-skolas arbete med likabehandling och agerande i situationer som rör diskriminering, kränkningar och trakasserier? Fundera också över hur din skola jobbar kring frågor som rör sex- och samlevnad.

Förberedelse 2 inför andra seminariet

Din grupp ska ha förberett en muntlig presentation med powerpoint (se Examinationsuppgift A nedan). Du ska vara påläst på litteraturen som hör till uppgiften och även ha läst Frelin (2012), fokusera på resultat och diskussion. Efter seminarium 2 genomförs Arbetsuppgift 1, en Athenadiskussion i arbetsgruppen (se nedan).

Förberedelse 3 inför tredje seminariet

För att förbereda dig för litteraturdiskussionerna och fallanalysen ska du läsa Fejes, m.fl. (2020, kap 14), Kontio, m.fl. (2015), Gruber (2007) och fundera över hur sociala kategoriseringar, t ex kön, klass och etnicitet kan relateras till undervisning och lärande. Ni ska också i gruppen ha förberett ett rollspel om konflikthantering (se Arbetsuppgift 2).

Arbetsuppgifter

I kursen ingår förutom de examinerande inlämningsuppgifterna också två arbetsuppgifter. Observera att det är ett kurskrav att du gör dessa uppgifter men att betyget på kursen INTE baseras på denna.

Arbetsuppgift 1 - Athenadiskussion

Mellan 5 och 19 mars ska ni i grupper diskutera ett animerat fall som finns utlagt på Athena. Alla i gruppen ska starta en egen tråd med utgångspunkt i en av följande frågor. Den som är snabbast får välja först. Ge feedback till varandra.

- Vilka olika problem kan du se i situationen och vad skulle kunna vara orsak till situationen?
- Vilka elever anser du är särskilt utsatta i situationen? Motivera varför.
- Vad tycker du att läraren bör göra i situationen där simuleringen slutar?
- Vad tycker du att läraren bör göra på lång sikt?
- Hur kan man förstå det som händer med hjälp av begreppet genus?
- Hur kan man förstå det som händer med hjälp av begreppen etnicitet och/eller klass?

Arbetsuppgift 2 - Konflikthantering

Mellan 5 och 19 mars ska ni i grupper förbereda ett enkelt rollspel/en praktisk övning som knyter an till en konflikthanteringsmetod i Hakvoort & Friberg (2015, kap 3-7). Varje grupp får 10-15 minuter på sig för sin presentation under seminarium 3 och ska då också kunna förklara grundtankarna/huvuddragen i t ex mMe-metoden/non-violent-communication etc. Under seminarium 2 fördelas kapitlen.

Examinationsuppgift A – Muntlig examination

Examinationen är upplagd så att ni i slutet av första seminariet kommer få ett antal frågor att besvara, lika många frågor som antalet arbetsgrupper i kursen (ca 6-8 st). Varje arbetsgrupp ska förbereda en powerpoint som besvarar varje fråga med **1-2 sidor** bild/figur/text. Frågorna finns att tillgå i Athena direkt efter seminarium 1. Varje grupp ska behandla alla frågor. Senast 14.00 dagen innan examination A ska respektive arbetsgrupp ladda upp sin Powerpoint i avsedd mapp i Athena.

- Under examinationsdagen kommer varje arbetsgrupp att slumpvis få en fråga. De ska gruppvis inför resten av klassen redovisa den frågan utifrån den/de PP-bilder som gruppen gjort till frågan utan att ha skrivna anteckningar som stöd. Läraren kommer också att ställa kompletterande frågor. Här måste du som student vara aktiv och visa dina kunskaper inom området.

- Examinationen avslutas med att varje student enskilt besvarar flervalsfrågor i ett digitalt prov på Athena.

- Examinationen förbereds i arbetsgruppen och genomförs både i grupp och individuellt men bedöms sedan individuellt.

De lärandemål som examineras är:

- Kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer
- Redogöra för skolans styrdokument avseende värdegrund, mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar samt diskriminering och kränkande behandling
- Beskriva och diskutera användningen av olika redskap för konflikthantering och konfliktförebyggande arbete
- Diskutera grupprocesser och mobbning utifrån olika teoretiska perspektiv

Uppgiften bedöms med G eller U.

Förbered dig genom att läsa Dahlkwist (kap 4 och 5), Diskrimineringsombudsmannen (2019) Skolverket (2011, 2012), Ceder (2021) m.fl. och Thornberg (2020, kap 2, 4, 5, 9 och 10).

Du ska kunna visa att du har kunskaper om:

- Skolans värdegrund
- Skolans skyldigheter

- Likabehandling
- Diskriminering och kränkningar
- Mobbning - förklaringsmodeller, förebyggande arbete och åtgärder
- Konflikter och konflikthantering
- Grupprocesser
- Identitet, sexualitet och relationer

Examinationsuppgift B – Fallanalys

Den andra examinationen innebär att du ska göra en fallanalys om ca 5-6 sidor (Times New Roman, 12, enkelt radavstånd) där du ska visa att du uppnått följande förväntade studieresultat:

- Analysera hur föreställningar om normalitet och avvikelse konstrueras i relation till genus, etnicitet och klass samt hur dessa föreställningar kan påverka lärare och elever
- Diskutera grupprocesser och mobbning utifrån olika teoretiska perspektiv
- Diskutera faktorer i lärarens ledarskap och förhållningssätt som är gynnsamma för att skapa ett hållbart socialt klimat för lärande

Fallet kommer läggas ut i **Athena 5 mars.** Den huvudsakliga uppgiften är att du ska skriva fram en förståelse av de olika situationerna i fallet (punkt 1 nedan) och också ge förslag på vad läraren kan göra (punkt 2). Den sista punkten handlar om att du ska göra en metareflektion över din egen position i relation till normkritik och lärarroll. Dessa delar ska finnas med i din text:

- Gör en analys av olika situationer som beskrivs i fallet med hjälp av teoretiska begrepp som genus, klass och etnicitet. Du ska också använda dig av någon/några teorier om grupprocesser i din analys. Försök att förstå situationerna på olika sätt med hjälp av begrepp, teorier och litteraturen.

- Ge konkreta förslag på hur läraren skulle kunna agera i de olika situationer som beskrivs i fallet. Sök stöd i litteraturen om vad som skulle kunna bidra till ett hållbart socialt klimat som gynnar elevernas lärandeprocesser.

- Granska dig själv utifrån ett normkritiskt perspektiv. Utgå från vem du är vad gäller ålder, kön, klass, etnicitet etc. och problematisera hur din bakgrund och position kan ha påverkat tolkningen av fallet. Fundera också över hur din bakgrund och tidigare upplevelser kan bidra till konstruktionen av normalitet och avvikelse i klassrummet, och hur din bakgrund kan påverka ditt arbete med normkritik. Finns särskilda aspekter du är uppmärksam på? Finns ”blinda fläckar”?

I texten ska du referera utifrån vedertaget referenssystem; oavsett vilket referenssystem som används **ange alltid författare, årtal och sida/sidor**. I denna uppgift är det obligatoriskt att referera till Fejes, m.fl. (2020), Kontio, m.fl. (2015), Dahlkwist (2019), Frelin (2012), Gruber (2007), Jacobsen m.fl. (2004), och Thornberg (2020). Du ska också referera till **minst en av följande artiklar:** (Santoro, 2009; Bredlöv, 2021; Kärnebro, 2020).

Examinationsuppgiften ska vara inlämnad i Uppgifter i Athena senast **23 mars.** Uppgiften bedöms utifrån skalan A-F.

Omexamination

Datum för omexamination är **11 maj 2024**. Detta gäller samtliga av kursens examinationsuppgifter. Texten ska lämnas in i avsedd mapp på Athena. Ett nytt fall för Examinationsuppgift B läggs ut ca en månad innan.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Betygsättning sker enligt sjugradig målrelaterad betygsskala: A = Utmärkt, B = Mycket bra, C = Bra, D = Tillfredsställande, E = Tillräckligt, Fx = Otillräckligt,
F = Helt otillräckligt

För godkänt krävs lägst betygsgraden E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg. Fx innebär att man endast behöver lämna in ett reviderat exemplar. I dessa fall behövs ingen omexamination utan examinator ber dig göra ändringar och kompletteringar snarast. Om betyget blir F krävs mer omfattande förändringar av texten.

A Lärandemålen uppfylls utmärkt i alla delar. Studenten visar kvalificerad förmåga att i beskrivningar, analyser och resonemang behandla kursens olika innehåll på ett mycket självständigt och reflekterande sätt. Texten innehåller ett flertal väl valda referenser från kurslitteraturen. Texten ska vara väldisponerad, med formalia utan brister och med en språkbehandling som utmärks av klarhet och bearbetning.

B Lärandemålen uppfylls mycket väl i alla delar. Studenten visar mycket god kunskap genom ett gediget arbete med god förmåga att i beskrivningar, analyser och resonemang behandla kursens olika innehåll på ett självständigt och reflekterande sätt. Texten innehåller ett flertal väl valda referenser från kurslitteraturen. Texten ska vara väldisponerad, med formalia utan brister och med en språkbehandling som utmärks av klarhet och bearbetning.

C Lärandemålen uppfylls väl. Studenten visar god kunskap och förståelse genom ett gediget arbete med god förmåga att i beskrivningar, analyser och resonemang behandla kursens olika innehåll utan betydande tillkortakommanden. Texten har inslag av självständiga och nyanserade resonemang. Texten innehåller goda anknytningar till kurslitteraturen. Texten ska ha god disposition, formalia utan större brister och en bra språkbehandling.

D Lärandemålen uppfylls tillfredsställande. Studenten visar kunskap och förståelse på en grundläggande nivå med viss grad av självständighet och inte utan förtjänster i förmågan att i beskrivningar och resonemang behandla kursens innehåll. Texten innehåller anknytningar till kurslitteraturen. Texten ska ha tillfredsställande disposition, formalia utan större brister och ett godtagbart språk.

E Lärandemålen uppfylls basalt. Studenten visar kunskaper och förståelse på en acceptabel nivå men med begränsad grad av självständighet och förmåga att i beskrivningar och resonemang behandla kursens olika innehåll. Texten innehåller anknytningar till kurslitteraturen. Texten ska ha godtagbar disposition, formalia utan större brister och ett godtagbart språk.

Fx Texten behöver kompletteras på ett mindre omfattande sätt. Tänkbara brister kan vara något/några av följande: Studenten knyter inte an till kurslitteraturen tillräckligt frekvent eller använder inte den obligatoriska litteraturen. Referenser saknas stundtals eller är felaktiga. Någon del av texten är oklar och behöver utvecklas.

F Texten behöver skrivas om på ett mer omfattande sätt. Tänkbara brister kan vara något/några av följande: Instruktionerna för uppgiften har inte följts. Kurslitteratur saknas eller används på ett begränsat sätt. Brister syns i förståelse av litteratur. Språkanvändning och/eller disposition gör texten svår att förstå. Referenser saknas i stor utsträckning.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Berne, Sofia. (1 november 2016). *Nätmobbing – vad behöver skolan göra?* Utbildningsradion. https://urskola.se/Produkter/198911-UR-Samtiden-Skolforum-2016-Natmobbning-vad-behover-skolan-gora

Bredlöv, Eleonor. (2021). Becoming an emotional worker and student: exploring skin and spa therapy education and training. *Studies in Continuing Education*. https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1080/0158037X.2020.1865300 (16 sidor)

Ceder, Simon., Gunnarsson, Karin., Planting-Bergloo, Sara., Öhman, Lisa. & Orlander, Auli Arvola. (2021). *Sexualitet och relationer: att möta ett engagerande och föränderligt kunskapsområde i skolan*. Studentlitteratur. (s. 115 – 129, 15 sidor)

Dahlkwist, Matts. (2019). *Lärarledarskapet.* Stockholm: Liber. (Kap 4, 5, 55 sidor)

Diskrimineringsombudsmannen. (2019). *Aktiva åtgärder i förskolan och skolan – fyra steg och sju diskrimineringsgrunder.* Aktiva åtgärder i förskolan och skolan - fyra steg och sju diskrimineringsgrunder (do.se) (5 sidor)

Fejes, Andreas., Muhrman, Karolina., & Nyström, Sofia. (2020). *Om vuxenutbildning och vuxnas studier. En grundbok.* Studentlitteratur. (kap. 13 samt s. 178-182, 24 sidor)

Frelin, Anneli. (2012). *Lyhörda lärare – professionellt relationsbyggande i förskola och skola.* Liber. (160 sidor)

Gruber, Sabine. (2007). S*kolan gör skillnad. Etnicitet och institutionell praktik.* Linköpings universitet. (kapitel 1, 3-8, ca 170 sidor) [Om boken ej finns tillgäng, använd avhandlingen med samma titel. Fokusera då på Resultat och Diskussionsavsnitt.]

Hakvoort, Ilse & Friberg, Birgitta. (2011/2012/2015). *Konflikthantering i professionellt lärarskap.* Malmö: Gleerups. (Kapitel 5, 6, 7, 8, ca 100 sidor)

Jacobsen, Bo. m.fl. (2004). *Möt eleven. Lärarens väg till demokrati i klassen*. Lund: Studentlitteratur. (122 sidor)

Kontio, Janne. & Evaldsson, Anna-Carita. (2015*).* Last year we used to call it a man's hammer': (un)doing masculinity in everyday use of working tools within vocational education. *NORMA*, Vol. 10 no1, 20-38. (18 sidor)

Santoro, Ninetta. (2009). Teaching in culturally diverse contexts: what knowledge about ”self” and ”others” do teachers need? *Journal of Education for Teaching*, Vol. 35, no 1, 33-45. (12 sidor)

Skolverket (2012). *Förskolans och skolans värdegrund: Förhållningssätt, verktyg och metoder.* (118 sidor)

Skolverket (2011). *Vad fungerar? Resultat av utvärdering av metoder mot mobbning.* (44 sidor)

Skolverket (2016). *Vem är jag och vad tar jag med mig in i arbetet?* (pdf, 8 sidor)

Skolverket (2016). *Finns normerna inbyggda i verksamheten?* (pdf, 10 sidor)

Sveriges Radio. (15 juni 2014). *Fordonsprogrammet*. http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/382398?programid=909

Thornberg, Robert. (2020). *Det sociala livet i skolan. Socialpsykologiska perspektiv.* Stockholm: Liber. (Kap 2, 4, 5, 9 och 10) (168 sidor)

Kärnebro, K. (2013). Plugga stenhårt eller vara rolig? Normer om språk, kön och skolarbete i identitetsskapande språkpraktiker på fordonsprogrammet. [Avhandling, Umeå Universitet] (Kapitel 6, 7 och 8) (ca 120 sidor)

Referenslitteratur/Valbar litteratur

Edling, Silvia. (2018). *Att vilja andra väl är inte alltid smärtfritt. Att motverka kränkningar och diskriminering i förskola och skola*. Lund: Studentlitteratur. (Kap 1, 2, 3 och 6, äldre versioner av boken kan användas)

Hägerström, J. (2004). Vi och dom och alla dom andra på Komvux: Etnicitet, genus och klass i samspel. https://www.adlibris.com/se/bok/vi-och-dom-och-alla-dom-andra-andra-pa-komvux-etnicitet-genus-och-klass-i-samspel-9789172671690

León Rosales, R. 1971, & Jonsson, R. (2019). Skolan som antirasistiskt rum? *Educare - Vetenskapliga Skrifter*, *4*, 1–15. https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.24834/educare.2019.4.1

Levande historia om rasism, HBTQ, Diskriminering https://www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning

Lundström, Lina. (26 augusti 2020). *Lina studerar vänskapande i högstadiet.* Sveriges Radio. https://sverigesradio.se/avsnitt/1558038

Skolverket. (2011). Läroplan för gymnasieskolan. (Lgy 11). Skolverket. (2017). Läroplan för vuxenutbildningen. Reviderad 2017.

Skolverket. (u.å.). *Främja likabehandling.* https://larportalen.skolverket.se/#/modul/3-skolansvardegrund/Grundskola/302_Framja_likabehandling

Åkesson, E. (2016). *Normer, Normmedvetenhet och normkritik*. Skolverket. https://larportalen.skolverket.se/#/modul/3-skolansvardegrund/Gymnasieskola/302_Framja_likabehandling/del_05/

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress
https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet
https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se. Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.